

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè fidelis & verè devoti ...

... De Excellentissimæ Sanctissimæ Virginis Mariæ Matris Dei

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1726

VD18 80217915

Artic. IV. De admiranda augmentatione gratiarum in sacntissima Virgine.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45581

ARGUMENTUM.

De admiranda augmentatione gratiarum
in Sanctissima Virgine.

ARTICULUS IV.

Agis me in abyssum, cujus non videbis fundum; Nam si dicam tibi, quod hęc super re scire desideras, videbitur tibi incredibile, saltem si non merueris, nos loqui de propriā Matre Dei, de quā nunquam fermē sermo fieri potest cum excessu, modō id, quod dicitur, semper sit infra Deum. Ubi adjuvemus infirmitatem nostri intellectūs ad portandam molem magnarum veritatum, quę aliās nos obruent, ponamus ab initio certa principia, quorum nobis summa est certitudo, & deinceps magis dociles erimus ad comprehendendam consequentias, quę inde deducuntur.

Sanctissima Virgo accipit ab initio gratiam saltem æqualem illi, quam accipit primus Seraphinorum. Primum principium est, quod Sanctissima Virgo, cum electa fuerit à Deo super omnes alias creaturas, ut esset propria Mater sua, ipsa fuerit illi magis accepta cæteris omnibus; quodque, cum gratia acceptos & gratos reddat nos Deo, ipsa consequenter acceperit plus gratiarum, quàm cæteræ omnes creaturæ; Sed quia nemo est ratione præditus, qui non faciliè credat, quod Deus concesserit saltem tantum propriæ Matri suæ, quantum servorum suorum summo ac

præcipuo, supponamus solum, non recepisse ipsam ab initio nisi gratiam æqualem illi, quam accipit Seraphinorum supremus. De hoc dubitari non potest, dicebam ipsi: Ecce igitur, replicuit mihi Viator noster, primum nostram infallibile principium.

Secundum principium, cui firmiter inhærendum est, quod prima hęc gratia à Sanctissima Virgine accepta, nunquam manserit in eodem statu. Siquidem cum ipsa non fecerit, sicut fecit servus inutilis, qui ex reprehensibili negligentia talentum Domini sui involvit ludario; ipsa insuper fuerit viatrix, adeo que obligata semper progredi in viâ suâ, volo dicere, semper proficere & augere temper gratiam acceptam; adhęc ipsa debuerit hanc fidelitatem Deo, hoc exemplum fidelibus, hancque assiduitatem propriæ suæ perfectioni; ipsa procul dubio fidelior fuit omnibus cæteris puris creaturis; & consequenter majori passu ambulavit viam perfectionis, quàm omnes alij Sancti, qui unquam extiterunt. An dubites de hoc principio? interrogavit me Viator noster.

Sanctissima Virgo semper profecit in gratia.

Habitatur
genitur
crefcaun
eQu

Grati
gerur
vel i
juxta
& vi
actu
sorie

ster. Non, dixi ipsi; & huic labens annuo.

Habitus au-
gentur &
crescunt per
actus.

Pono igitur pro tertio, ipse pro-
sequebatur, quod habitus virtu-
tum, præcipuè Charitatis Sanctæ,
quæ est vel idem, quod gratia san-
ctificans, vel saltem inseparabilis
ab eâ, & ambulans semper eodem
cum illâ passu, semper augeatur
per actus: ita ut hæc virtus exer-
ceri non possit, quin etiam augea-
tur: Sicut nihil usitatus est in
scholis, quam quod habitus au-
geantur per actus; quod axioma
recipitur ab omnibus, ab ipsâ do-
cetur experientiâ, & nec quid-
quam patitur difficultatis.

Gratia au-
getur plus
vel minus
juxta vim
& virtutem
actuum meri-
toriorum.

Tandem pono pro quarto & ul-
timo principio, ut ponam velut
quatuor sortes & solidas columnas,
ad sustentandum totum nostrum
ædificium: quod augmentatio,
quam habitus virtutum recipiunt
per actus, sit major vel minor, jux-
ta quod actus majoris vel minoris
fuerint perfectionis, ita ut anima,
quæ produceret actum amoris Dei
secundum totam virtutem, totam-
que amplitudinem habitus sibi à
Deo concessi, dimidiâ ex parte
adaugeret charitatem & gratiam
sanctificantem in corde suo. Quod
si hic habitus dimidiâ ex parte ad-
actus & confirmatus impenderet
ulteriùs totus integer, & juxta
totam virtutem suam ad producen-
dum actum secundum, hic idem
faceret, quod fecerat actus alter,
nimirum adaugeret adhuc habi-

tum, alterâ dimidiâ ex parte:

Quod si adhiberetur ad producen-
dum actum tertium, conficeret ter-
tiam quandam augmentationem; &
& sic de cæteris actibus juxta pro-
portionem est discurrendum: cum
certum sit, quod habitus virtutis
recipiat semper per augmentatio-
nem, omnem vim & fortitudinem
actus, quem ipse produxerit.

Consule
Suarez
tom. 2. p. 3.
disp. 18. § 4

Applicemus modò omnia hæc
quatuor principia Sanctissimæ Vir-
gini: In primis accepit ipsa statim
ab initio gratiam saltem æqualem
illi, quæ collata fuit supremo Se-
raphinorum: Secundò non reli-
quit ipsa hanc gratiam otiosam in
animâ suâ, sed potius adauxit il-
lam semper quoad viatrix extitit in
terris: Tertio perfecit ipsam juxta
vim virtutem & fortitudinem
actuum amoris Dei, quos exercuit
erga Deum: Quarto ipsa nun-
quam extitit nec ignava, nec ne-
gligens, dum operam & animum
intendit Deo? ipsa semper egit
juxta totam amplitudinem gratiæ
suz, & juxta omnem fortitudi-
nem Amoris sui: aliàs Sanctissima
Virgo exaltata ad dignitatem Ma-
tris Dei, & consequenter obligata,
ut esset perfectior omnibus puris
creaturis, fuisset obnoxia alicui im-
perfectioni, quæ vix excusatur in
Christianorum novissimo.

Quatuor
principia
certa, è qui-
bus stupa-
de trahua-
tur conse-
quætiæ cir-
ca magi-
tudine gra-
tiam San-
ctissimæ
Virginis.

Quatuor his principijs supposi-
tis velut certis & indubitis: ve-
niant modò omnes in mundo
Arithmetici, & impendant om-

nem suam industiam, & intendant omnes ingenij sui nervos, ut supputent & revocent ad calculos continuam augmentationem gratiarum Sanctissimæ Virginis: antequam centesimam laboris sui partem confecerint, jam videbunt se suæ scientiæ attigisse metam, & fatebuntur, se nihil hic amplius comprehensuros. Siquidem supposito, quod ipsa receperit à Deo in primo instanti Conceptionis suæ, sicut est valdè credibile; vel ponamus saltem ad tollendam omnem disceptationis ansam, in primo instanti, quo alij infantes recipere solent usum rationis; ipsa, inquam, acceperit in hac ætate gratiam & amorem æqualem illi, quem accepit primus & præcipuus Seraphinorum; & hæc minima est gratia, quæ concedi potest Matri Dei; sed æque dubitari potest, quin in primo instanti, quo recepit habitum hujus gratiæ, hujusque Charitatis, quæ à Deo infunduntur animæ, mox produxerit primum suum actum amoris: Siquidem ultra hoc, quod sit obligatio universalis, omnibus creaturis ratione præditis communis juxta S. Thomam, devovendi se Deo, quamprimum ipsum cognoscunt, & producendi actus fidei, spei & charitatis; sitque extra dubium, quin Sanctissima Virgo perfectissimè magnæ huic satisfecerit obligationi: idem Doctor Angelicus docet, quod non sit virtus, quæ tam sua-

Quando
Sanctissima
Virgo ince-
perit amare
Deum.

vi & forti inclinatione feratur ad producendos suos actus, sicut Sancta Charitas.

Sequitur ergò, quod à primo hoc instanti, quo ipsa accepit gratiam & charitatem saltem æqualem gratiæ & charitati supremi Seraphini, quove exercere hanc cepit, producendo primum actum amoris Dei, incepit augere ipsam, & producendo illum perfectè, id est, juxta totam amplitudinem & virtutem sui habitus, adauxerit ipsam dimidià ex parte. Quando igitur produxit ipsa secundum actum eadem cum perfectione quæ primum, id est, impendendo omnem vitam ac robur hujus habitus jam duplò majoris, quàm fuerit in principio, adauxit iterum bis tantò perfectionem sui habitus: Et id ipsum fecit cum acta tertio, decimo, centesimo & cum omnibus alijs juxta proportionem, de quo omninò dubitari non potest, quin reddatur obnoxia defectui, quem omnes bonæ animæ in se ipsis reprehendunt, quando commiserunt aliquam ignaviam, vel aliquod genus negligentiam in operâ, quam navant Deo, vel in exercitio divini ipsius amoris. Quis imputate audeat magnum ejusmodi defectum Virgini Sanctissimæ? An producebat ipsa frequenter actus tam nobiles, interrogavi Viatorem nostrum; Deus solus id novit, respondit mihi; credendum est nobis, nullam aliam animam fuisse un-

Quomodo
congeni-
tate ince-
perit amo-
rem suum.

se unquam tam fidelem, tam ferventem, tamque intentam Deo; supponamus tamen, ipsam nonnisi unicum produxisse singulis diebus vitæ suæ, semperque viginti quatuor horis permanisse in eodem statu, abs eò, quòd faceret aliquem progressum, usque in diem alterum; procul dubio autem difficulter mihi persuadeo, ipsam non fecisse plùs, eòquòd tot bonæ animæ, quæ nihil sunt in comparatione ipsius admittantur in dies singulos pluries ejusmodi elicere actus. Sed supponam, quòd non credo, ipsam aliud non fecisse, nisi quòd semel duntaxat in die adauxerit dimidiâ ex parte magnitudinem gratiæ, & vim roburque amoris sui.

Verum omninò esset, quòd secundo diè jam habuerit bis tantum gratiæ & amoris Dei, quantum habet Seraphinorum supremus; tertio die quater tantum; quarto die octies tantum; quinto die sedecies tantum; sexto die trigies bis tantum; septimo die sexagies quater tantum; octavo die centies vigies octies tantum: Numera sic de die in diem, duplicando semper dimidiâ ex parte, & invenies, antequam unicum duntaxat absolveris mensem, qui non continet, nisi triginta dies, ipsam acquisivisse jam gradum gratiæ & amoris, qui transcendebat illum Altissimi Seraphini in cœlo: quoties putas? Mille sexcentorum

quadraginta duorum millionum, sexcentis & octo millenis, ducentis, sexaginta duabus vicibus.

Auscultans prodigiosum hunc numerum hæsi totus attonitus, nec potui id comprehendere. O Deus! quantus gratiarum numerus intra unius solummodò mensis spatium, non duplicando nisi semel de die gradus gratiæ & amoris ipsius! Id adeò stupendum mihi videbatur, ut dicere jam ipsi decreverim; Non credo tibi: nihilominus memor ejus, quòd mihi dixerat, oportere semper persuasum esse animo, nos loqui de Matre Dei, circa quam alia observari non debeat mensura, nisi quòd agnoscamus, ipsam reverà semper esse plurimum & longissimè infra illum; sed tamen etiam summè exaltatam supra omnes alias creaturas, mentem induxi & intellectum, ut crederem.

Viator noster suum prosequatur sermonem innixus regulis suæ Arithmetices, & principijs ab initio positis: Obsecro te, inquit mihi, considera, quænam inde deducatur consequentia. Si assecuta est ipsa numerum adeò stupendum, intra unius solummodò mensis, nonnisi triginta dies complectentis, spatium; quid assecutam putas intra spatium unius anni, numerantis trecentos sexaginta quinque dies. Supputa & computa, quantum volueris, id jam transcendere omnem numerum Arithmetices, certo certius invenies: Quis igitur

Supputatio stupenda, sed justa omninò.

Multiplicatio, quæ finem imponit omni Arithmetices numero

igitur imaginari sibi poterit, quantæ fuerint ipsius divitiæ post annos triginta? si ita geminavit indies dimidiâ ex parte perfectionem gratiæ & amoris sui per actus secundum totam latitudinem habitus sui productos; nec omnes Angeli, nec omnes homines simul, sat acriter ingenio, ut totam illius summam valeant supputare. Quid dicas igitur de quinquaginta annis? Et quid de sexaginta & tribus, quibus juxta aliquorum mentem vixit in terris? Deus solus id novit; omnes creaturæ simul idoneæ non sunt ad id capiendum: Oportet hinc obmutescere, & totum attonitum hætere ex aspectu hujus prodigij; sustine tamen, inquit mihi, & memento semper nos loqui de propria Matre Dei, quæ nunquam habere potuit gratiarum nimium, pro sublimissimâ, quam possidebat, dignitate.

Posthæc mihi dixit rem magis adhuc stupendam. Illi, qui has revocare vellent ad calculum, invenirent, quod post duos ducentos annos, gradus gratiæ & amoris ipsius multiplicati jam essent usque ad numerum multò majorem, quàm sit ille, omnium granorum arenæ, quæ sunt ad litus maris; & si contenderent progredi ulterius, invenirent, quod post annos decem attingissent numerum multò majorem granorum arenæ, quàm necessarius foret ad replendum totum spatium à centro mundi usque

ad firmamentum; & si suam ulterius adhuc producerent supputationem, clarè viderent, quod, antequam attingisset ipsa ætatem quinquaginta annorum, ipsa possideret plures gradus gratiæ in suâ animâ, quàm arenæ granula necessaria forent ad replendos viginti milenos mundos, ejusdem cum præfenti magnitudinis. Non oportet ulterius progredi; ingenium acutissimum obrunderetur, seque confunderet in his abyffis. Nihilominus propterea succumbendum non est oneri, credendo hæc omnia exaggerationem esse impossibilem; sustinenda & stabilienda est gloria Sanctissimæ Virginis, duobus hisce prævalidis innixa fundamentis. Primum, quod ipsa sit verè Mater Dei, quodque nulla sit gratia, quantumvis magna, quæ dici posset esse nimia pro dignitate Matris Dei secundum, quod licet Sanctissima Virgo possideat hoc gratiarum fastigium, quod videtur adeò stupendum, tantæque super omnes alias creaturas altitudinis, ipsa infinitâ adhuc ratione futura sit infra Deum.

Invenio considerationes tuas valde bonas, dicebam ipsi, nihilominus vix credo, Sanctissimam Virginem habuisse capacitatem recipiendi tantam gratiarum, quas numerare sit impossibile, abundantiam. Nonne enim fatearis, quod gratiæ sint accidentia, quæ non subsistunt ex semetipsis, sed potius

Exaggeratio, quæ confundit omnes intellectus Angelorum, tum hominum.

Obiectio quæ videtur constringere.

Objectio,
quæ vide-
tur con-
fingere.

porius indigeant subiecto ipsas sustentate? Jam manifestè videmus, quòd substantiæ creatæ, quæ sustentant accidentia, non nisi virtutem habeant limitatam, quæ non permittat ipsis recipere accidentia usque ad gradum infinitum, sed solum usque ad certam mensuram postquam recipere plura non possunt: Philosophi limitant hanc mensuram ad gradum octavum tantum. Pone accidentia ignis, quæ sunt siccitas & calor, in ligno usque ad gradum quartum, usque ad sextum, & usque ad septimum, portabit & sustinebit illa, abs eo quòd pereat: Verùm si qualitates hæc attingant gradum octavum, oportet perire lignum & mutari in ignem: pone ferrum in fornace, non potest hoc mutari in ignem, sicut lignum; accipiet quidem usque ad octavum gradum calorem & videbitur ignis, & foret reipsa, si haberet ad hoc capacitatem: tene illud in fornace, quamdiu volueris, & tantum accende, quantum potueris, nunquam tamen ex illo quid amplius recipiet, eo quòd substantiæ creatæ capacitatem non habeant recipiendi accidentia ultra gradum octavum. Hinc difficulter comprehendo, quòd, cum Sanctissima Virgo, cum non fuerit nisi substantia creata, fuerit capax ad recipiendum gratias, quæ sunt accidentia, in tantâ abundantia, sicut exposuisti mihi.

Quò abduceris, reponit mihi,
R. P. Isaac Consultat. Tom. III,

cum Philosophiâ tuâ naturali? an discurrendum sit, de rebus spiritualibus, sicut de materialibus? an exploratam non habes inestimabilem animæ nostræ nobilitatem? an te later, ipsam in suâ essentia includere capacitatem infinitam? An, cum creata sit ad possidendum æternaliter Deum, qui est magnitudo quædam infinita, impleri consequenter non possit omni eo, quòd minus est ipso? Quando recepisset aliqua anima centies tantum gratiarum, quantas dinumerare contendimus in Sanctissimâ Virgine, hæc anima nec repleta esset, nec contenta nisi haberet etiam possessionem Dei ipsius; hæc anima, quæ haberet omnes has gratias, non haberet nisi creaturas, & nunquam plenâ fruetur satisfactione, nisi possideat ipsum Creatorem.

An insuper ignoras, quòd gratiæ sint accidentia spiritualia talis naturæ, ut non tantum suum non destruant subiectum, quando ibi sunt in gradu quodam excessivo (sicut calor destruit lignum, quando excessivus est) sed porius perficiant illud, & quidem tanto magis, quanto majores & cumulationes fuerint in illo? Et an nescis, quòd qualitates spirituales non recipiantur à subiecto suo, quòd nostra est anima, sicut recipitur aqua in vase quodam, quòd replet, ita ut postquam hoc recepit certam quandam illius magnitudini suæ

Responsum
satisfaciens
difficultati.

Quantam
gratiarum
abundantiâ
capere pos-
sit anima.

D d d pro-

proportionatam quantitatem, eâ sit plenum, & ita occupatur, ut amplius quid ex ipsâ recipere non possit? Tene contrarium de qualitatibus spiritualibus! crede, quòd quando recipiantur in nostrâ animâ, hæ ipsam dilatent, ipsique capacitatem tribuant, ad recipiendum ipsarum adhuc majores; Et quando recipit has novissimas, melius adhuc disponatur, ad recipiendum illarum copiosiores; quòdque nunquam futura sit ipsa ita plena, & eòusque occupata omnibus, quæ hujus generis recipit, accidentibus, quin earum recipere posset plures.

Dimitte igitur philosophiam tuam; ausculta potiùs Theologiam Sanctorum Patrum, de gratijs Sanctissimæ Virginis loquentium. Fallor, si aliena teneant sensa ab eis, quæ hic exposui tibi. Lege Sanctum Bonaventuram in speculo, quòd continnavit nobis de admirabili hæc Matre; videbis ibi, quòd omnes gratiæ aliorum Sanctorum simul, non sint respectu gratiarum Sanctissimæ Virginis, nisi quòd est fluvius respectu maris; quòdque sicut hic sese perdit in ingenti hæc abyssò, ubi non magis apparet, quàm aquæ stilla, respectu vasti hujus elementi; ita omnes gratiæ aliorum Sanctorum non nisi stillæ & guttæ sint, comparatæ cum magno Oceano gratiarum Virginis Sanctissimæ: *Omnia flumina intrant in mare, dum om-*

S. Bonaventura in

nia charismata gratiarum intrant Spec. B. V. in *MARIAM*. S. Epiphanius invenire non poterat verba satis efficaciam ad exprimendum id, quod mente tenebat, hinc gratias Sanctissimæ Virginis encomio condecorat immensitatis: *Gratia MARIÆ Beata Virginis est immensa:* quibus verbis plura vult dicere ijs omnibus, quæ diximus, nam quod immensum est, absolute nullis constringitur limitibus. Sanctus Joannes Damascenus confitetur, quòd infinitam agnoscat differentiam inter gratias Sanctissimæ Virginis, quæ est Mater Dei, & illas omnium aliorum Sanctorum, qui non nisi sunt servi ipsius: *Matri Dei & servorum Dei infinitum est discrimen.* Cum omnes alij Sancti Doctores Ecclesiæ loquantur de his eadem ferme ratione, supervacaneum foret hic illorum accumulare testimonia.

Verum est, dicebam ipsi, pro conclusione, subscribo libens ipsorum opinioni, persuasissimus meus est animus circa hanc veritatem, quòd abundantia gratiarum Sanctissimæ Virgini concessarum, ad disponendum illam, ut dignissima esset Mater Salvatoris mundi, nobis sit incomprehensibilis; Et utinam accenderetur cor meum vero desiderio imitandi ratione quædam hanc augmentationem gratiæ, quam ipsa tam continuo, tamque fideliter est prosecuta: videtur mihi esse opus non adeò difficile habenti

S. Epiphanius de libris Virg.

S. Damascenus de Dormit. Virg.

Den
ser
plen
rest
inco
aug
sus

benti bonam voluntatem. Obsecro te, informa nos circa hoc argumentum, ut saltem reportare possimus fructum ex hac Consultatione.

ARGUMENTUM.

Quantum possibile, imitanda est Sanctissima Virgo in augmentatione primæ gratiæ, quam ipsa accepit.

ARTICULUS V.

Videtur mihi, dicebam Viatori meo, quod si velle- mus, nihil tam nobis faci- le esset, quam incessanter locuple- tare nos pretioso thesauro justifi- cantis gratiæ & charitatis Sanctæ. In primis certum est, nos id posse cum Deus id velit, nobisque injun- gat velut magnum legis suæ præce- ptum, ut ipsum amemus ex toto corde nostro, quod faciendi nobis quoque confert & impertitur me- dium: Ideo enim exornat animam nostram habitu Charitatis & gra- tiæ sanctificantis, à quibus attolli- tur supra vires suas naturales, & accipit virtutem ac robur produ- cendi actus amoris divini. Non so- lum autem nobis confert hos san- ctos habitus, qui nos inclinant ad ipsum amandum; sed quia maxi- mum ipsius est desiderium, ut ip- sum amemus actualiter, quatenus nihil nobis desit ex eo, quod ad hoc requiritur necessariò, ince- santly, vel saltem frequenter stat ad januam cordis nostri, ibique pulsat per gratias suas actuales &

excitantes, nos admonens, ut de ipso cogitemus, ipsumque amo- mus: Ego sô ad ostium & pulso. Apoc. 3. v. Nonne hoc est, conferre nobis non solum omnem potestatem, sed omnem etiam facilitatem, haurien- di è thesauris ipsius, nosque, quantum voluerimus, locuple- tandi?

Secundò, cum non sit quæstio nisi de amandâ infinitâ bonitate Dei, quæ tota est amabilis, cum- que habeamus cor, quod non so- lum nullam habet repugnantiam ad amandum, sed potius tam for- tem inclinationem, ut sine amo- re vivere non posset, tamque pa- rum suam habeat consolationem nisi amet, quàm oculi nisi videant. Tandem, cum juxta doctrinam Sancti Thomæ, quam etiam experi- entia confirmat, ex omnibus vir- tutibus nec unica sit, quæ conferat tam suavem, tamque fortem incli- nationem suos producendi actus, sicut sancta charitas ardorem con- fert producendi suos: nonne ha- beamus ex parte nostrâ omnem ad

Habemus ex nostrâ parte omni- am facilitatem amandi Deum.

D d d 2. aman-

Dens con- fert nobis plenam po- testatem, incessanter augendi ip- sus gratias.